

Asia: VN/4677/2021

Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2020 päivitys

Taustakysymykset

Vastaajan taustaorganisaatio

Sairaanhoidopiiri [Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiiri]

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet oppaan päivittäminen jatkossa?

Ovatko nykyiset luovutusperusteet olleet hyödyllisiä?

Kyllä, paljon

Kenen tehtävänä pitäisi olla luovutusperusteiden päivittämisen koordinointi?

Sosiaali- ja terveysministeriö

Mitä muuta haluaisit sanoa apuvälineiden luovutusperusteiden päivittämisestä?

Muutokset luovutusperusteissa tulevat lisäämään apuvälinepalveluihin kohdistuvaa kustannuspainetta, kun uusia apuvälineryhmiä lisätään lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineinä luovutettavien joukkoon. Tämä tulee ottaa huomioon hyvinvointialueille suunnatussa rahoituksessa.

Valtakunnallinen opas apuvälinepalveluiden järjestämisestä on välttämätön ja on ehdottaman tärkeää, että sosiaali- ja terveysministeriö vastaa toiminnan koordinoinnista, jotta luovutusperusteet pystytään pitämään ajantasaisina.

1. Johdanto

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.1.1 Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalveluiden perusta

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Teksti sinällään asianmukainen ja selkeä. Tekstin taittoa parannettaneen nyt lausuttavasta muodosta lopulliseen versioon luettavuuden parantamiseksi.

2.1.2 Vammaispalvelulain mukaiset palvelu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Teksti on syytä päivittää vielä lausuntokierroksen korjausten myötä ajantasaiseksi, kun tiedot lainsäädännön päivityksistä nyt ovat varmistuneet.

2.1.3 Kelan ammatillisen kuntoutuksen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.2 Apuvälinepalvelut eri asumismuodoissa

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

5. Apuvälineratkaistu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.1 Potilas- ja laiteturvallisuus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Toisen kappaleen 1. lauseessa on kirjoitusvirhe.

6.2.1 Apuvälineen luovuttavan tahon vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.2.2 Apuvälineen käyttäjän vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.3 Apuvälineen huolto/korjaus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.4 Apuvälineiden kuljetus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.5 Kaksoiskappale

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Jälkimmäistä lausetta pitäisi jatkaa: ..., eikä apuvälineen siirtäminen ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

7. Oppaassa käytetyt käsitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

04 27 09 Lihastimulaattorit, ei ortoosina käytettävät

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

05 Välineet taitojen harjoittamiseksi

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 15 Toiminnalliset hermo-lihasstimulaattorit ja hybridiortoosit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Tekstin taittoa parannettaneen nyt lausuttavasta muodosta lopulliseen versioon luettavuuden parantamiseksi.

06 30 09 Silmäripset ja kulmakarvat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

-

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Voidaan luovuttaa lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä erityisin perustein, kun kulmakarvat puuttuvat sairauden vuoksi pysyvästi ja asiakkaan oma toimintakyky ei mahdollista kulmakarvojen meikkaamista kosmetiikan tuottein. Julkisen terveydenhuollon erikoislääkäri (esim. ihotautilin erikoislääkäri) on arvioinut tarpeen ja toimintakyvyn riittämättömyyden.

06 30 21 Silmäproteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

09 54 Sukupuolielämän apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Huomiona, että 1. kappaleen johdanto on varsin laaja muihin oppaan kokonaisuuksiin verrattuna.

Kokonaisuudessa olisi mahdollisuuksien mukaan hyvä tarkentaa sitä, minkä tyyppisiä apuvälineitä tämän kohdan perusteella voidaan luovuttaa. Lisäksi tulisi linjata niin, ettei normaalisti esim. eroottisiin välineistöihin suuntautuneista (netti)kaupoista tavanomaisena kuluttajatuotteena saatavia tuotteita myönnetä lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä.

12 03 03 03 Kävelykepit, valkoiset

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

12 23 Sähköpyörätuolit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

12 39 01 Opaskoirat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 Näkemisen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Monivammaiselle näkövammaiselle alle 16-vuotiaalle lapselle luovutettavien lasien määrittelykohdan tausta herättää kysymyksiä: Miksi kriteereiksi ei tässä kelpaa samat perusteet kuin muutoinkin näkövammaisille luovutettavien apuvälineiden kriteerit, kun kohdassa on kuitenkin mainittu määritteenä olevan näkövammaisen? Miten määritellään ja arvioidaan kokonaiskehitys? Onko silmätautien erikoislääkärillä edellytyksiä arvioida nuoren kehitysvammaisen henkilön kokonaiskehitystä?

22 03 03 Valonsuodattimet (absorptiolasit)

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 06 01 Silmälasilinssit, 22 03 06 02 Kehykset

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Monivammaiselle näkövammaiselle alle 16-vuotiaalle lapselle luovutettavien lasien määrittelykohta jää epäselväksi tekstin perusteella ja aiheuttaa kysymyksiä. Miksi kriteereiksi ei tässä kelpaa samat perusteet kuin muutoinkin näkövammaisille luovutettavien lasien osalta? Miten määritellään kokonaiskehityksen tukemisen tarve? Onko silmälääkärillä edellytyksiä arvioida nuoren kehitysvammaisen henkilön kokonaiskehitystä ja sen tukemisen tarpeita?

22 03 06 03 Piilolinssit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 09 Suurentavat lasit, linssit ja linssikokoonpanot

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 18 Suurennuslaitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 06 27 Kuulon apuvälineiden lisävarusteet, 22 06 90 01 Pantakojeet, 22 18 24 Radiotaajuuslähetinjärjestelmät

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 12 21 Kannettavat pistekirjoituksen muistiinpanovälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 27 16 Muistin tukena toimivat apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 30 15 Lukutelineet ja kirjanpitimet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 33 Tietokoneet ja päätelaitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Ehdottaisin kohdan alkua selkeytettävän lisäämällä 1. kappaleen alkuun lause: Apuvälineohjelmat ja -sovellukset luovutetaan ensisijaisesti käyttäjän omaan tietokoneeseen, tablet-tietokoneeseen tai älypuhelimeen.

90 01 02 Avustajakoirat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Teksti periaatteessa on selkeä, mutta päätöksenteon kriteerit jäävät ylätasolle. Tällöin koirien luovutuksessa tulee olemaan hyvinvointialueiden välistä vaihtelua ja luovutusprosessit ovat tällöin myös alttiita muistutus- ja kanteluprosesseille. Ohjeistuksessa tulisi myös määrittellä vastuut mm. koiran ylläpitoon liittyen (esim. ravinto- ja lääkintäkulut) .

Avustajakoirien luovutuksen siirtyminen hyvinvointialueille vaatii merkittävästi prosessien ja toimintamallien muutoksia, jonka johdosta tulisi harkita tulisiko arviointeja keskittää esimerkiksi yhteistoiminta-alueittain. Uusien prosessien käynnistäminen ja koirien saatavuuden epävarmuudet tulee ottaa myös huomioon, jonka johdosta eläinten luovutuksessa ei voida noudattaa samoja aikarajakriteeristöjä kuin muiden apuvälinepalveluiden luovuttamisessa on käytössä.

LIITE 2 Lääkinnällisenä kuntoutuksena korvattavat silmälasit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Samat kysymyksen kuin kohdassa 22 03 06 01 liittyen monivammaiselle näkövammaiselle alle 16-vuotiaalle lapselle luovutettavien lasien määrittelykohtaan: Miksi kriteereiksi ei tässä kelpaa samat perusteet kuin muutoinkin näkövammaisille luovutettavien lasien osalta? Miten määritellään kokonaiskehityksen tukemisen tarve? Onko silmälääkärillä edellytyksiä arvioida nuoren kehitysvammaisen henkilön kokonaiskehitystä ja sen tukemisen tarpeita?

Yleiset kommentit päivityksestä

Miten opasta tulisi kehittää jatkossa?

-

Vainionpää Aki
EPSHP